

VAN DE REDACTIE

Beste Noordwellenaren,

Ten eerste wil de redactie haar excuses aanbieden. En dat aan ons eigen redactielid Dorien nog wel. We waren wat vergeten te vermelden.....Op 1 september werd namelijk dochter en zusje Lou geboren. Beste familie Wandel nog van harte gefeliciteerd en heel veel gezondheid en geluk samen!

De mosselavond was weer een groot succes. Leest u dadelijk meer over.

De oproep aan de inwoners van Noordwelle om een Vesper bij te wonen in Kloosterwelle heeft een hele bijzondere avond opgeleverd. Gerda vertelt hierover.

Wij hebben als uitbrenger van het dorpskrantje te maken met adverteerders die er helaas om wat voor reden dan ook mee stoppen. Gelukkig melden zich wel nieuwe aan, maar er kunnen nog advertenties bij. Dus als je wil adverteren of weet je iemand? We kunnen de opbrengsten goed gebruiken en zo ook vaker de krant in kleur uitbrengen als het budget dit toelaat. Meld je aan via dorpskrantnw@gmail.com . Heb je leuke ideeën voor rubriekjes? Alle suggesties zijn welkom. Misschien is het jou ontgaan, maar de redactie is nog steeds op zoek naar een vormgever.

Ook hiervoor graag aanmelden via voormeld e-mailadres.

De redactie wenst u een geweldige nazomer en uiteraard veel leesplezier.

De redactie.

NOORDERNIEUWSWELLE
Dorpskrant van Noordwelle

dorpskrantnnw@gmail.com

www.noordwelle.com

39e jaargang

Verschijnt 10x per jaar

Redactie   *Dorien Wandel, José Vrijdag, Marianne de Jonge en Kitty Heye*

Vormgeving: *Wim Schilperoort en Leo Schults*

Wist u dat

- U altijd zelf uw stukjes in kunt sturen
- Wij heel graag kopie ontvangen (uiterlijk de 15e van de maand)
- Dorpskrantnnw@gmail.com ons mailadres is
- U daar uw kopie naar toe kunt sturen [lettertype: Tamoha 11 pnt]
- Wij de vorige keer iets belangrijks vergeten zijn
- Wij de geboorte van een Noordwellense baby vergeten zijn
- Dit ook nog eens de dochter van ons redactielid Dorien betreft
- Wij dus alsnog de kleine Lou van harte welkom heten op ons dorp
- Wij de gehele familie Wandel van harte veel geluk en gezondheid toewensen met Lou
- Wij de nieuwe bewoners van Smidsweg 2 van harte welkom heten op Noordwelle

- Wij alle Kustmarathon-deelnemers van harte feliciteren met hun behaalde resultaat
- Sommige deelnemers wel een erg lange hersteltijd nodig hebben
- Wij geen namen noemen maar deze wel een goed herstel toewensen.
- Wij vooral trots zijn op onze mountainbikers.
- Zij namelijk alle 6 zeer goed gepresteerd hebben.
- Wij erg blij met onze nieuwe adverteerder Maarten.
- Wij ons nog steeds aanbevolen houden voor meerdere nieuwe.
- U daarmee ons krantje financieel helpt te blijven bestaan
- Wij ook nog steeds hulp zoeken bij de vormgeving van ons krantje.
- U de opbrengst van de Nierstichtingcollecte pas in het volgende nummer zult lezen.

VOOR UW AGENDA:

• Eerste vrijdag van de maand:	Snekavond
• Tweede woensdag van de maand:	Crea dames
• Derde vrijdag van de maand (20:30):	DDaames
• Laatste dinsdag van de maand	Tafelen
• Laatste vrijdag van de maand:	Heeren
• Iedere woensdag vesper (18:00-18:30) en/of maaltijd (18:30) in de kerk zie: www.kloosterwelle.nl	

25 November
9 December
10 December

Intocht Sinterklaas
Kerstboom halen door de Heeren
Opzetten kerstboom

Hoe een band ontstond met Zeeland -2-.

Mijn oom (S.F. Kuipers) overleed in het jaar 2000 en ik nam een beetje de traditie over dat er vanuit onze familie aan geschiedenis werd gedaan van Schouwen-Duiveland. Kuipers had ongewild een grote bijdrage geleverd met zijn onderzoek dat voor de Watersnoodramp had plaatsgevonden.

Daarna lag de hele bodemstructuur van Schouwen-Duiveland overhoop en de ruilverkaveling deed de rest. Het landschap veranderde onherkenbaar. Al die bodemkaartjes van mijn oom waren ontzettend behulpzaam bij de verdere bestudering en beschrijving van de geschiedenis van Noordwelle.

Inmiddels was de gemeente Westerschouwen opgeheven en in Zierikzee verrees een nieuwe gemeentehuis waar een prima archief in werd gevestigd waar ik uitstekend geholpen werd.

Onze dochter Isabelle was in 1991 geboren en we brachten vele lange zomers in Noordwelle door. Janny en Rinus Dooge waren in het ouderlijk huis van Janny aan Ingridstraat 4 komen te wonen. Janny kenden we al wat langer omdat we via haar de bezorging van de PZC regelden toen zij nog aan de Dorpsring woonde en het aanbellen altijd gepaard ging met een enorm geblaf van hun hond Kazan.

Deze verhuisde ook mee naar de Ingridstraat waar ik toch altijd met een soort van boog om hem heen liep. Hun latere hond Trixy had een heel andere uitstraling.

We genoten van de boerderij van Martien Moermond, de ganzen, de geit Kobus, het halen van de kakelverse eieren en de gesprekken met Martien die veel interesse had voor geschiedenis.

Later kwamen daar ook de paarden bij en gingen we meer en meer om met Rens en Heleen Vermeer waar traditioneel elke zomer van een heerlijke mosselmaaltijd werd genoten.

Ik ging uitsluitend nog in Noordwelle bij Wout Lokker naar de kapper en we probeerden zo veel mogelijk bij de strâo aanwezig te zijn. Daarvan herinner ik me dat we in ieder geval één van de eerste keren een geanimeerd feestje hadden in de oude schuur van Martien op de hoek van de Oude Stoofweg en de Ingridstraat, waar ik mevrouw Schoneman leerde kennen. Later zou ik uitvinden dat dit het oude koetshuis was van dorpsdokter Van de Reepe.

Ik viste uit middeleeuwse archieven de naam Cornelius op als naamgever van de kerk en praatte met oudere Noordwellenaren zoals Cees Hart, die veel van de geschiedenis van Noordwelle wist.

Later waren de feestjes in het Dorpshuis en ook daarvan kan ik me nog wel wat herinneren. Er werd wel eens wat te veel gedronken en het was altijd gezellig, onder anderen met toenmalig voorzitter van de dorpsgemeenschap Arjen de Jonge en zijn partner Marjan. Er hing een ontspannen sfeer in het dorp waar we met volle teugen van genoten en als je het dorp binnen kwam van de bushalte was daar vaak Leen Berrevoets die je als eerste tegenkwam.

Voor De Volkskrant moest ik in het begin nog op de fiets naar Zierikzee, want die was in de hele Westhoek niet te krijgen, net zomin als de VPRO-gids. Toch veranderde er wat.

Mijn schoonvader ging met pensioen en mijn schoonouders gingen wonen aan Het Vrije in Zierikzee, waardoor we daar tijdens vakanties meer contact mee hadden.

Een bezoek aan het archief liet zich makkelijk combineren met een schoonouderlijk kopje koffie en het busstation was niet ver weg. Heel vroeger kon je daar nog patat krijgen, zoals ik me herinner van een ochtend met ijzel toen ik op weg was naar Middelburg. De stormvloedkering was nog niet klaar, dus je reisde via Goes. Maar bij ijzel kon de Zeelandbrug (toen althans) niet gepekeld worden dus er moest eerst zand op de brug gestrooid worden. Het duurde geruime tijd, maar geen nood, want onder het kantoor van de in Noordwelle wonende busdirecteur Jan Delst was een kantine (nu zit er een makelaar) en daar kon je ook 's ochtends al aan de patat.

En van de stormvloedkering herinner ik me nog dat je met bus 132 via Burghsluis en de zogenaamde hulpbrug Neeltje Jans kon bereiken en de werkzaamheden aan de peilers daar kon aanschouwen.

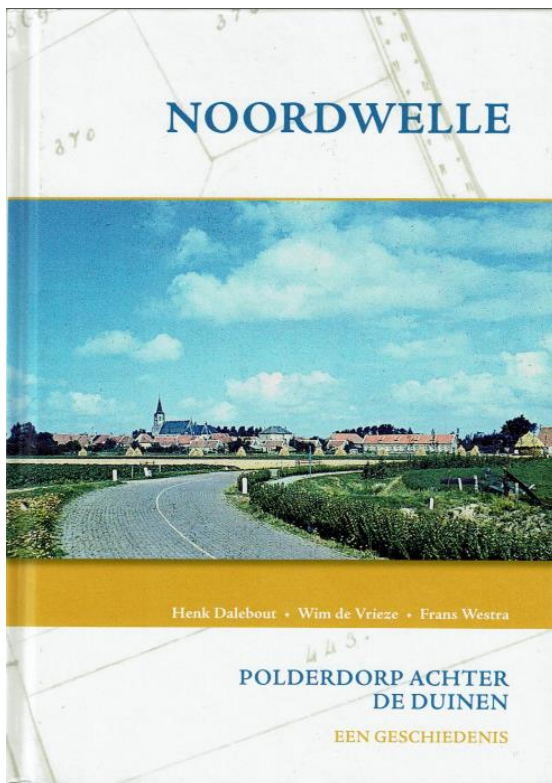
Al die bezoeken aan het archief betekenden ook dat ik in contact kwam met Henk Dalebout. Hij was de laatste van het mannelijke geslacht die in de oude gemeente Noordwelle was geboren en ik wist ook wel wie zijn ouders waren.

Van Corrie Zalm werd gezegd dat ze mooi kon dichten en zijn vader zat altijd shag te roken bij of in dat huisje daar beneden aan de Rampweg aan het einde van de Helleweg. En met Henk kwam ik ook in contact met Wim de Vrieze uit Haamstede, waar ik ook al veel over had gehoord.

Henk Dalebout was een hele goede onderzoeker en Wim wist enorm veel van de geschiedenis van het eiland en was ontzettend goed in het onderhouden van contacten met oudere bewoners (en nog een heleboel andere dingen, zoals het doen overbrengen naar Noordwelle van oude gedenksteden – nu naast het travalje).

Toen een zekere Henk Spoelman in het dorp kwam wonen die zich ook voor de geschiedenis interesseerde, werd het idee opgevat om mede op basis van de stukjes in de

Noordernieuwswelle, het vele onderzoek van Henk Dalebout en de enorme kennis van Wim, een boek te maken over

de geschiedenis van Noordwelle.

Hierover had ik ook contact met Peter Jonker die veel wist van Huize Zelandia. Wim de Vrieze stelde zich heel genereus garant voor de uitgave, Henk Spoelman kende wel een uitgever en een vormgever en we togen aan het werk.

Hier ging ook een hele zomervakantie met bijna dagelijks overleg en onderzoek aan gespendeerd worden, maar uiteindelijk was het zover: we konden in het Dorpshuis in 2008 het boek *Noordwelle, Polderdorp achter de Duinen* presenteren, dat mede ondersteund was door de Dorpsgemeenschap en de Stichting Renesse.

Het boek leverde vele goede reacties op en je zou zeggen dat de geschiedschrijving van Noordwelle daarmee klaar was. Maar dat was toch niet het geval. Er waren door het onderzoek voor het boek weer veel zaken naar boven gekomen die niet in het boek pasten.

Verder had ik me vastgebeten in een onderzoek naar de bewoningsgeschiedenis van de huizen van Noordwelle en dat is waar ik me de laatste jaren mee heb bezig gehouden. Het onderzoek was net gereed toen besloten werd het vakantiehuis in Noordwelle enige tijd na het overlijden van mijn schoonvader te verkopen. De band met Noordwelle werd daarmee in zekere zin doorgesneden.

Ik maakte nog wel een reis naar Alaska met Rinus Dooge, maar onze focus op Noordwelle was verdwenen. Wat bleef waren de stukjes voor de Noordernieuwswelle, want er was onderzoeksmateriaal over.

Volgende keer het besluit.

F. Westra

OPEN DORPSMAALTIJD KLOOSTERWELLE OP 4 OKT

Alle Noordwellenaren waren uitgenodigd voor deze bijzondere Kloosterwelle avond.

Voor mij de aanleiding om maar eens deel te nemen aan de wekelijkse Vesper en de Kloosterwelle maaltijd, want ik was toch wel wat nieuwsgierig!

Een beetje onwennig nam ik deel aan het Vesper. Stilzitten is niet echt mijn ding, dus alles was voor mij een geheel nieuwe ervaring.

Stilte in een groep mensen, die bij nader inzien, toch wel aangenaam overkwam.

Ik zag dat de meeste deelnemers ontspannen de tijd voor zichzelf namen en de buitenwereld even leken te vergeten.

De stilte werd afgewisseld met een korte lezing, en met gezang van een voorganger, waarna alle andere deelnemers bijvielen.

Het was bijzonder te horen dat na elke regel er een ademhaling pauze was, waardoor het gezang sfeer en rust uitstraalde. Daarna was het tijd voor de gezellige maaltijd, die zeer goed verzorgd was.

Het gezelschap werd ondermeer verwend met een heerlijke linzen-curry, in gezelschap van knapperig vers brood en een glaasje voortreffelijke wijn.

Dat kon ook haast niet anders want we hadden een echte bakker, maar ook een echte schenker aan tafel.

Piter kon dan ook niet nalaten om het bijpassende verhaal te vertellen!

Onze Noordwelle VIF (very important fotograaf) zorgde voor wat mooie indrukken van deze avond.

Al met al een bijzondere avond en het was goed om het eens mee te maken!

Gerda van Harten

NATUUR IN OMMEN EN NOORDWELLE

Onze Zwarte Moerbeiboom achter bij het Dorpshuis, schijnt toch best een bijzondere boom te zijn. Dat bleek onlangs wel bij een natuur opname in een televisie uitzending.

Daar was een Moerbeiboom van **350** jaar oud. Jaren geleden was er met een storm een grote tak gedeeltelijk afgebroken. Hij werd vakkundig gestut en groeide uit tot een prachtig exemplaar. Een goeie reden om er zuinig op te zijn. Dan wordt Noordwelle misschien ook nog wel eens gefilmd voor TV.

De tweede week van september waren wij weer een weekje in Ommen, precies die week van de storm. Al elf jaar komen we daar regelmatig met vakantie en we zijn hier nu voor het eerst geweest!! Namelijk.....

De tuinen van Mien Ruys.

We hebben één middag droog weer gehad en zijn toen in Dedemsvaart de tuinen van Mien Ruys gaan bezoeken. We parkeerden de auto en volgden de pijl, een kronkelig paadje wees ons de weg. Het was net kruip door, sluip door tussen alle takken. We kwamen uit bij het Theehuis. Alleen die naam al maakt je nieuwsgierig. Theetuin alla, maar Theehuis, dat wekt verwachtingen.

Het was op zijn minst gezegd verrassend. Een grote ruimte vol met alle mogelijke tuinmeubels. Veel gemaakt van steigerhout. Gebreide kussentjes ontbraken niet. Meerdere tafels waren gemaakt van houten kabelhaspels. Een grote bar-ruimte met--- inderdaad veel theesoorten waar je uit kunt kiezen. Voor de koffie liefhebbers, koffie was er ook. Ook was er lekker gebak!!!!

We kregen een plattegrond me en gingen op weg.

Nooit hadden we begrepen hoe bijzonder die tuinen zijn. Twee en een halve ha – 25000 vierkante meter - allerlei soorten tuinen.

Afgebakend met verschillende heggen en pergola's. Elke tuin heeft een ander thema. Van de zomerbloeiers waren de meeste toch wel uitgebloeid, alleen de rozen waren nog prachtig.

De herfstplanten begonnen net met bloeien. Allerlei soorten Asters en Chrysanten. Veel bijzondere bomen, heesters en planten.

Alles wordt er keurig onderhouden. Regelmatig word je verrast door een kunstwerk in de tuin. Ter verduidelijking staat er een bordje bij, welke kunstenaar het heeft gemaakt en – niet altijd onbelangrijk – wat het voorstelt.

Toen wij in het theehuis wat dronken, kwamen er acht tuinlieden hun beker koffie of thee nuttigen. Even pauze. Later zagen we ze aan het werk, een vrouw zat op haar hurken onkruid uit het grind te plukken. Niks geen spuiten met bestrijdingsmiddelen. Veel waterpartijen zagen we. Soms nadrukkelijk aanwezig en heel strak, een andere keer bijna verborgen, moerasachtig. Het was geweldig. Onderweg kom je steeds één of ander gebouw tegen waarin iets te beleven valt. In de één kun je goed zien, dat er allerlei workshops worden gehouden. In het volgende gebouw is een mini bioscoop gemaakt.

Je kunt er de film volgen

over het leven van Mien Ruys en hoe de tuinen tot stand zijn gekomen. Echt de moeite waard.

Wild plassen is niet nodig! Op verschillende plaatsen zijn keurige toiletten gemaakt.

De Eekhoortjes waren er ook weer elke dag. Op de tuintafel die voor het raam staat, leggen we in een mandje een handjevol pinda's. We kopen speciale pinda's die niet gebrand zijn. Het Eekhoortje klimt dan via de vensterbank op de tafel en zit daar heerlijk te knabbelen. De voorpootjes zijn net handjes, zo gebruiken ze die ook. De laatste maanden zit er steeds een Buizerd in de buurt en dat die niet te vertrouwen is blijkt wel. Onze overbuurman heeft de Buizerd weg zien vliegen met een Eekhoortje in zijn klauwen. Weer eentje minder.

De Eekhoortjes lijken een hoge aaibaarheidsfactor te hebben. Vergeet het maar. Iemand wilde eens een aangereden beestje redden en kreeg een flinke knauw, door zo'n dikke handschoen heen. Je kunt dan gerust naar de dokter gaan, want ze hebben een bepaalde bacterie in hun speeksel, waar je een lelijke ontsteking van kunt krijgen. Hopelijk is de foto van de Eekhoorn niet te donker. Hij zit op de tuintafel te smikkelen. De foto is door het raam heen gemaakt.

Tot de volgende keer Janny

MOUNTAINBIKEGROEP NOORDWELLE

Half februari startten we op de zondagochtenden met de Mountainbikegroep Noordwelle. (whatappgroep: "Rondje Mtb") Die groep heeft als uitgangspunten/regels: vertrek 9.00 uur (die er is is er die er niet is niet), we rijden ca. 35 kilometer, we rijden zoveel mogelijk over onverharde ondergrond, ieder rijdt eigen tempo en regelmatig rijdt de voorste terug naar de achterste, we proberen medenatuurgenieters geen overlast te bezorgen en we houden van variatie.

Na verloop van tijd is bij enkelen de ambitie(/overmoed?) zo toegenomen dat het idee ontstond om mee te doen aan de MTB-Kustmarathon. De Mountainbikers starten die eerste zaterdag in oktober altijd in de ochtend van Zoutelande naar Burgh dus voorafgaand aan de hardlopers die van Burgh naar Zoutelande lopen. Door een extra lus bij Zoutelande en doordat we het Schouwse strand volgen tot overgang Duinhoeve/J.J.Boeijesweg fietsen wij iets meer dan de officiële marathonafstand nl. 54 ipv 42 kilometer. Nu is het nogal druk wanneer 1200 bikers vol adrenaline (niet op dopinglijst) tegelijk over een smal paadje of op het strand allemaal door het grootste gat in de palenrij willen. Dus we willen er vroeg zijn zodat we een beetje vooraan kunnen starten. Jan, HansS, Thijs, Joost, Tijs en Jos worden door de dames afgezet in Zoutelande. HansA en Tommy rijden op eigen gelegenheid.

De voorbereiding was goed: welke kleding, welke banden en hoe hard, eten/drinken, wanneer naar de wc .....??? Nu geldt deze rit als een toertocht maar dat hebben de voorste 400 niet echt begrepen. Wij rijden met de gedachte dat we fietsen voor ons plezier, maar het meeste plezier hebben we wanneer het hard gaat (en liefst iets harder dan die collega van het werk die speciaal een strandfiets heeft laten aanmeten). De eerste topprestatie werd al voor de start geleverd; Het startnummer met chip van HansS dat lekker op de keukentafel in

Noordwelle was blijven liggen zit dankzij eendrachtige samenwerking 40 seconden voor de start voor op zn stuur. Pffft.. "dank Monique". De vlaggen op de dijk verraden de gunstige gezindheid van de weergoden die de windkracht 6 niet vanuit het noordwesten, zoals de voorgaande week steeds voorspeld, maar vanuit het zuidwesten op ons afsturen. Bovendien is het laag water en komt de regen pas wanneer wij al gefinished zijn. We wensen elkaar succes, vanaf nu is het ieder voor zich. Rustig op gang komen is er niet bij, we racen Zoutelande uit, duinen op af op af op af stukje strand weer duinen trappen (hadden we op getraind) strand duinen strand, paalrijen met openingen waar je fiets alleen met een speciale techniek doorheen kan (ook op getraind en sturen smaller gemaakt) door kreekjes natte voeten

en het goede spoor kiezen. Bij Vrouwenpolder is de verzorgingspost en mogen we 15 kilometer over het asfalt over

Veerse Dam en Stormvloedkering. Het nieuwe zand van de zandopspuiters bij Westenschouwen is mul, velen moeten hier lopen of toch fietsen of toch ... plof; clickpedalen zijn alleen handig wanneer je op tijd uitclickt. Op ons eigen strand helpt de wind om de inmiddels uitgeput rakende bikers nieuw leven in te blazen. "pik aan bij dat groepje, spring in het wiel..." Leuk om te zien hoe onbekende fietsers verrast in een kramp en gedeprimeerd raken wanneer we na een zwaar stuk strand de Duinhoeveklim opkreunen. Laatste stuk zowaar nog wat tegenwind maar we ruiken de finish, de perencake, horen de speaker ...we hebben het gehaald. Allemaal naar eigen vermogen een topprestatie geleverd, 4 bij de eerste 100 en 3 tussen de 100 en de 200 gefinished. Eentje finishte half in het veld van ruim 1000 finishers. Opvallend was de prestatie van Joost die als eerste Schouwenaar meereed in de kop van de wedstrijd en finishte als 7^e met een gemiddelde snelheid van bijna 32 km/uur vlak achter de eerste dame Marianne Vos. De gegeselde aluminium en carbonfietsen worden gesopt, dan zelf een warme douche. Er wordt die middag hard gerust in Noordwelle.

Een keertje kijken of dat mountainbiken ook wat voor jou is? Neem contact op met de hierboven genoemde "ervarenen".

MOSSELAVOND NOORDWELLE

Hij was er weer dit jaar "de mosselavond" tevens de vuurdoop van onze nieuwe dorpshuis coördinator Herda en haar rechter hand Jan.

Samen met een groep vrijwilligers is er een mooie avond van gemaakt. Ruim 65 personen hadden zich aangemeld voor die heerlijke mossels. Maar mocht je daar geen liefhebber van zijn dan kon je ook kiezen voor een kippenpoot.

De avond ervoor en in de middag waren vrijwilligers al begonnen om de tafels te dekken en andere voorbereidingen te treffen. Er stonden zakken vol mosselen buiten te wachten. Grote gasbranders in bruikleen van Maarten zouden hun werk gaan doen.

Vooraf was er een heerlijk mosselkroketje of een kipspiesje. Stokbrood stond al op tafel. Kon je lekker besmeren met boter. Ook diverse sausjes stonden er paraat.

Buiten werden de mossels op de grote branders gekookt en later ook heerlijk gewokt. Ze werden in een grote wasmand binnen gebracht, van waaruit de mosselpannetjes werden gevuld. Dat zag er spectaculair uit.

Ondertussen werd door onze meester frietbakker lekkere friet gebakken. Er werd heerlijk gesmuld, gedronken en gezellig gebabbeld. Er was meer dan voldoende.

Herda prees de overgebleven 10 kg mosselen nog aan en wist deze nog aan de man/vrouw te brengen. Vergezeld van een "prutje" zoals ze dat noemde.

Voldaan gingen we naar huis. Wederom een avond waarop Noordwelle blij kan terug kijken.

Vrijwilligers allemaal bedankt voor de voorbereiding en het vele werk.

Herda en Jan van harte gefeliciteerd, want de vuurdoop hebben jullie grandioos Cum Laude doorstaan. Jullie zijn waardige opvolgers van de vorige coördinatoren Hennie en Trudy.

Kitty